

Popularyzatorski opis rezultatów działania naukowego

Projekt „Mierzac populizm: badanie pilotażowe mające na celu udoskonalenie istniejących pytań” dotyczy pomiaru postaw populistycznych. W związku z ostatnim wzrostem znaczenia populistycznych partii politycznych w państwach demokratycznych, badacze próbowali sprecyzować i mierzyć postawy populistyczne wśród wyborców, aby lepiej zrozumieć, czy ludzie głosują na partie populistyczne z powodu swoich przekonań populistycznych, czy też z innych powodów. Chociaż w ciągu ostatnich kilku lat poczyniono znaczące prace nad opracowaniem pytań służących do pomiaru postaw populistycznych, niektóre pytania obecnie wykorzystywane przez naukowców obarczone są poważną wadą, ponieważ zakładają, że populiści są raczej w opozycji niż we władzy. Kiedy populiści są w opozycji, charakter „establishmentu” jest jasny. Jednakże, kiedy populiści przejmują ster władzy, definicja establishmentu staje się znacznie bardziej złożona. Z tego powodu skala pomiaru populizmu jest mniej skuteczna w państwach, gdzie populiści aktualnie sprawują rządy. Powoduje to, że niektóre z pytań mierzące populizm stają się mniej wiarygodne.

Głównym celem tego projektu jest rozwiązanie powyższego problemu poprzez stworzenie nowego zestawu pytań, które teoretycznie są w mniejszym stopniu obarczone wyżej wspomnianą wadą, ponieważ odwołują się do postaw obywateli wobec elit politycznych w ogóle, a nie jedynie do tych, którzy obecnie sprawują władzę. Aby przetestować te pytania, zlecono reprezentatywne badanie dorosłych obywateli polskich. Przeprowadzenie tego badania zostało opóźnione z powodu początku kryzysu koronawirusowego, więc dane nie zostały jeszcze w pełni przeanalizowane. Natomiast, wstępne badania danych wskazują, że kilka nowo zaproponowanych pytań dobrze funkcjonuje jako miara postaw populistycznych, niezależnie od tego, czy odnoszą się one konkretnie do obecnego rządu, czy do elit politycznych w ogóle. Wyniki te wniosą znaczący wkład w literaturę na temat postaw populistycznych w czasach, gdy coraz więcej populistów dochodzi do władzy. Jednocześnie wyniki te dostarczą badaczom alternatywne pytania służące do pomiaru postaw, które mają w obecnej chwili znaczący wpływ na rozwój liberalnej demokracji.

Projekt został zrealizowany przez dra Bena Stanleya, profesora nadzwyczajnego w Centrum Studiów nad Demokracją na Uniwersytecie SWPS. Prof. Stanley jest politologiem i socjologiem. W 2010 r. doktoryzował się na Uniwersytecie w Essex. Pracował on też w Instytucie Spraw Publicznych w Bratysławie, Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie i Uniwersytecie Sussex, Brighton w Wielkiej Brytanii.